

nebylo by v tomto případě lze vyhověti námitce rozsouzené rozepře pro nedostatek totožnosti věci, když nová žaloba bude opřena o jiný skutkový a právní stav (mezitím nastalou splatnost). Opětnému zažalování směnky by ani nebránilo, že biankosměnka byla vyplněna datem splatnosti předcházejícím době splatnosti. Nejde o vyplnění proti úmluvě, byla-li směnka taková zažalována, až když nastala splatnost pohledávky, k jejímuž zajištění směnka sloužila (rozh. čís. 13370 Sb. n. s.).

Čís. 15317.

Ústně prohlášený rozsudek (pro zmeškání) jest vždy doručiti žalovanému v písemném vyhotovení s důvody; předpisy §§ 414, 416 c. ř. s. posl. odst. jsou rázu velícího.

(Rozh. ze dne 19. června 1936, Rv II 590/34.)

Žalobce se domáhá žalobou o zmatečnost opřenou o předpis § 530 čís. 2 c. ř. s., by pravoplatný rozsudek pro zmeškání proti němu vydaný byl zrušen, a tvrdí, že napadený rozsudek nebyl mu doručen, zejména ne za šetření předpisů §§ 102, 104 c. ř. s. **N i ž š í s o u d y z a m í t l y ž a l o b u .**

N e j v y š š í s o u d ž a l o b u o d m í t l .

D ů v o d y :

Jak odvolací soud správně vyložil, nebyl kontumační rozsudek žalovanému v hlavním sporu (nynějšímu žalobci o zmatečnost) dosud řádně doručen, takže lhůta podle § 534 čís. 2 c. ř. s. nepočla ještě běžeti a žaloba by byla tedy podána včas. Ale přece to je žaloba nepřipustná, neboť rozsudek musí býti doručen v písemném vyhotovení (§ 414, posl. odst. c. ř. s.) a nabývá vůči stranám působnosti teprve doručením písemného vyhotovení (§ 416, odst. 1 c. ř. s.), což platí o zmeškalém žalovaném v každém případě (§ 416, posl. věta c. ř. s.). Tyto předpisy jsou rázu velícího (na př. rozh. 12412 Sb. n. s., také čís. 1098 S. L.). Dokud tedy kontumační rozsudek nebyl nynějšímu žalobci řádně doručen, nenabyl proti němu — čítajíc v to i doložku vykonatelnosti — účinnosti, lhůta k odvolání ještě nepočla běžeti (§ 464, odst. 2 c. ř. s.), rozhodnutí nenabylo ještě pravomoci (§ 529, odst. 1 c. ř. s. a také rozhodnutí čís. 6956, 9924 Sb. n. s.), žaloba o zmatečnost je nepřipustná a měla býti usnesením odmítnuta (rozh. čís. 9584). Bude nyní na procesním soudu, aby kontumační rozsudek dal podle předpisů o tom platných tehdejšímu žalovanému a nynějšímu žalobci doručiti.

Čís. 15318.

Úroky z opozdenia z tej časti pohľadávky, ktorá pripadá na účtovanú daň z obratu, možno požadovať a prisúdiť len odo dňa skutočného zaplatenia pohľadávky.

(Rozh. z 19. júna 1936, Rv III 105/35.)

O b a n i ž š i e s ú d y prisúdily žalujúcemu advokátovi v spore o advokátsku odmenu okrem odmeny a dane z obratu aj 5% úroky odo dňa podania žaloby z celej prisúdenej istiny, tedy aj z tej časti istiny, ktorá pripadala na účtovanú daň z obratu.

N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu zmenil v tejto časti tak, že prisúdil žalujúcemu advokátovi 5% úroky odo dňa podania žaloby len z tej časti prisúdenej dane z obratu, ktorá bola účtovaná z preddavku žalujúcemu advokátovi už skutočne zaplateného; z tej časti dane z obratu, ktorá bola účtovaná z odmeny, žalujúcemu advokátovi v skutočnosti ešte nezaplatenej, úroky Najvyšší súd nepriznal. Toto svoje rozhodnutie o d ť o v o d n i l Najvyšší súd takto:

Mimo odmeny má žalobník nárok na prisúdenie dane z obratu, z ktorej však žalobníkovi neprislúcha úrok, dokiaľ ju sám nezaplatil; mylne má odvolací súd za to, že žalobník má už teraz nárok na 5% zúročenie, pretože daň z obratu je sročná pri sročnosti samej pohľadávky. Tento názor je v rozpore s povahou úrokov ako náhrady škody za opozdené plnenie.

Subjektom dane z obratu je žalobník; podľa § 11 zák. č. 268/1923 Sb. z. a n. nárok štátu na daň z obratu vzniká proti nemu teprv platením žalovaného; dokiaľ dlžník nezaplatil, nevznikol štátu nárok na zaplatenie dane, z čoho plynie, že ani pre žalovaného nemohla nastať splatnosť dane z obratu, dokiaľ nezaplatil; žalobník bol síce oprávnený ju žalovanému vyúčtovať, t. j. prejaviť, že ju v smysle § 12 cit. zák. presunuje (šlo len o jeho právo a nie povinnosť), avšak požadovať jej zaplatenie mohol teprve dňom skutočného platenia; preto nemožno pred platením pokladať daň z obratu za pohľadávku vopred splatnú, lež len za dávku, ktorú bol žalobník oprávnený vybrať pri platení; úroky sú náhradou škody, vzniklej tým, že povinný nezaplatil včas a tým pripravil oprávneného o možnosť primeraného zúžitkovania peňažnej hotovosti; o tejto pri presunutí dane z obratu nemôže byť reč, naopak povinnosť presunutú daň zúročiť by znamenala bezdôvodné obohatenie veriteľa úrokom. Ponevác nebolo sporné medzi stranami, že žalobník zaplatil daň z obratu zo sumy 20.000 Kč, ktoré žalovaný pokladá za preddavok za svoj honorár, a sadzba dane z obratu činila v čase platenia 2%, zvyšuje sa zúročiteľná žalobná pohľadávka o 400 Kč.

Čís. 15319.

U pracovného súdu nemožno uplatňovať nárok z pracovného pomeru proti tomu, kto prevzal obchodný podnik zamestnávateľa, z dôvodu jeho zodpovednosti ako prejímateľa závodu, resp. jeho zaručenia sa za všetky dlhy zamestnávateľa.

(Rozh. z 23. júna 1936, Rv III 238/36.)

N a j v y š š í s ú d rozsudky oboch nižších súdov zbavil účinnosti a spor pre sporu prekážajúcu okolnosť, uvedenú v bode 1 § 180 Osp., zastavil.